

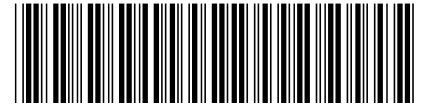
**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Leden van de Gemeenteraad
Amstel 1
1011 PN AMSTERDAM

Datum 22 oktober 2020
Ons kenmerk V&OR/UIT/2020007329
Behandeld door Martin Burger, martin.burger@amsterdam.nl
Onderwerp SMF Bestedingsvoorstel 2020-2024

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeer ik u over het bestedingsvoorstel voor het Stedelijk Mobiliteitsfonds (SMF) 2020-2024. Het doel van het SMF is om de beschikbare financiële middelen optimaal in te zetten om de stad leefbaar, bereikbaar en veilig te houden. Hierbij kijken we naar de totale opgave in de stad voor verbetering van het verkeers- en vervoerssysteem en de openbare ruimte. Ieder jaar worden de bestedingen in het fonds geactualiseerd en wordt een nieuwe jaarschijf toegevoegd aan de programmering.

Vanwege de teruglopende parkeerinkomsten en bezuinigingen zijn er te weinig middelen om al onze ambities waar te maken. Daarom moeten we keuzes maken. Een fundamentele keuze bij deze noodzakelijke bezuinigingen is om niet te besparen op (achterstallig) onderhoud van de bestaande stad. Daarnaast is besloten om de derving van parkeerinkomsten binnen het SMF op te vangen. Dat samen betekent dat er een bezuiniging nodig is op nieuwe projecten en programma's voor stadsverbetering. Daarbij heb ik er nadrukkelijk voor gekozen om projecten van de stadsdelen zoveel mogelijk te sparen. De extra taakstelling van in totaal € 52 miljoen aan besparingen in dit bestedingsvoorstel SMF 2020-2024 worden ingevuld door programma's zoals Autoluw, Luchtkwaliteit en Groen te versoberen en stedelijke projecten te temporiseren. De focus van het SMF verschuift daarmee meer naar de stadsdelen buiten de ring.

Via de Begroting 2021 wordt het bestedingsvoorstel SMF voor 2020-2024 aan u voorgelegd ter instemming. Daarnaast streef ik ernaar de transparantie en informatievoorziening aan de raad over het SMF te verbeteren. Om die reden stuur ik u deze brief en de Rapportage Stadsverbetering 2020-2024, waarin ik u nader informeer over de keuzes en achtergronden van het voorstel. Ook ontvangt u een uitnodiging voor een technische sessie over het SMF voorafgaand aan de behandeling van de begroting in uw commissies en raad.

Noodzaak tot bezuinigingen en scherpe keuzes

De beschikbare middelen in het SMF staan onder druk. Er zijn meer ambities en wensen dan budget. Vorig jaar hebben we in het bestedingsvoorstel een grote impuls gegeven aan de aanpak van bruggen en kademuren door € 78 miljoen over te hevelen naar de reserve Achterstallig Onderhoud. Daardoor zijn veel SMF projecten doorgeschoven en waren er begin dit jaar voor ruim € 400 miljoen aanvragen ingediend met op dat moment € 85 miljoen aan beschikbare vrije ruimte in het fonds. Daar bovenop kwam de Coronacrisis met als gevolg dat de parkeerinkomsten dit lopende jaar drastisch terugvielen met € 50 miljoen minder in 2020. Hoewel de inkomstenderving voor een deel is gecompenseerd vanuit het Rijk (€ 39,4 miljoen), is de bestedingsruimte in het SMF per saldo met € 10,6 miljoen naar beneden bijgesteld.

Daarnaast nam de druk op de gehele begroting toe met forse tekorten in de komende jaren. Het college heeft ervoor gekozen om komende jaren een grotere afdracht te doen vanuit het SMF aan de algemene middelen om incidentele en structurele knelpunten op te lossen. De afdracht aan de algemene middelen vanuit het SMF in 2021-2023 neemt toe met € 5 miljoen per jaar en vanaf 2024 met structureel € 7 miljoen per jaar. Ook is besloten dat met ingang van 2023 structureel € 2 miljoen per jaar wordt afgedragen aan de algemene middelen vanuit de reservering voor de Groengelden. Tenslotte worden de parkeeropbrengsten verhoogd. Dit doen we door betaald parkeren in te voeren in Geuzenveld (€ 3,5 mln.), betaald parkeren op zondag in te voeren in de Pijp en het Museumkwartier (€ 2 mln.) en het verhogen van het tarief voor een 2e bewonersvergunning (€ 1 mln.). De prognose is dat dit samen leidt tot een extra opbrengst van € 6,5 miljoen per jaar. Deze extra opbrengst wordt als aanvullende structurele afdracht aan de algemene middelen opgenomen.

In totaal loopt de bijdrage vanuit het SMF aan de algemene middelen dus op naar € 15,5 miljoen structureel vanaf 2024. Door de lagere parkeeropbrengsten en de hogere afdrachten aan de algemene middelen hebben we in totaal € 52 miljoen aan besparingen moeten doorvoeren op het totale budget van € 876,6 miljoen voor 2020-2024. Voor het lopende programma en voor nieuwe aanvragen resteert € 824,6 miljoen

Nieuw programma

Om tegemoet te komen aan het verzoek van de raad om de realisatie binnen het SMF te verbeteren is in de herziene Verordening op het SMF de mogelijkheid tot overprogrammering opgenomen. Op landelijk niveau wordt overprogrammering al toegepast bij het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT), Rijkswaterstaat en ProRail. Ook Grond & Ontwikkeling en Stadsbehoud binnen de Gemeente Amsterdam werken met een hoger bestedingsplafond, met als doel altijd voldoende werk op voorraad te hebben om de ambities te bereiken en flexibel te schakelen in de uitvoering. Het college stelt in dit bestedingsvoorstel SMF 2020 -2024 een overprogrammering van 15% voor. Dit is €119 miljoen voor de totale programmaperiode

Om tot een sluitend bestedingsvoorstel te komen zijn allereerst alle aanvragen kritisch doorgelicht op haalbaarheid en geprioriteerd naar de doelen van het SMF. Om de aanvragen vanuit de stadsdelen buiten schot te houden heb ik de extra besparingen vooral gezocht in de stedelijke programma's en projecten en de aanvragen vanuit de groeiende stad. Het is belangrijk om ons te

realiseren dat dit niet zonder pijn is. Voor het autoluw maken van de stad en het verbeteren van de luchtkwaliteit zijn er minder middelen beschikbaar, bijvoorbeeld voor flankerend beleid en ook de inzet op vergroening vanuit de groengelden is naar beneden bijgesteld. De pilot nachtmetro zoals is opgenomen in de agenda autoluw gaat voorlopig niet door, ook omdat er nu als gevolg van de corona crisis, weinig vraag is naar openbaar vervoer in de nacht. Ten slotte hebben we minder ruimte om komende jaren te investeren in de groeiende stad, waarvoor op basis van mobiliteitsplannen per windrichting moeilijke keuzes zullen voorliggen bij de Voorjaarsnota 2021.

Naast de besparingen is er ook goed nieuws. In het bestedingsvoorstel worden dit jaar 73 nieuwe projecten aan het programma Stadsverbetering toegevoegd, waarvan 54 stadsdeelprojecten en 18 stedelijke projecten. Het is belangrijk om te realiseren dat dit voor een deel alleen de voorbereiding van projecten betreft, waarvan de uitvoering dus later nog aan het programma wordt toegevoegd. Daarnaast is voor de aanvragen vanuit de groeiende stad per windrichting een stelpost opgenomen. In de aanloop naar vaststelling van de mobiliteitsplannen begin 2021 bieden we hiermee ruimte voor de continuïteit van 39 projecten die samenhangen met gebiedsontwikkeling in de stad. In totaal is met de nieuwe projecten en stelposten € 74,2 miljoen gemoeid. Hiervan is € 44,7 miljoen (60%) bestemd voor 35 projecten in de stadsdelen Noord, Zuidoost en Nieuw-West.

Rapportage Stadsverbetering 2020 - 2024

Om de raad beter inzicht te geven in de totstandkoming, keuzes en onderbouwing van het bestedingsvoorstel SMF bied ik u hierbij ook de eerste Rapportage Stadsverbetering aan. Deze rapportage geeft inzicht in welke projecten wel en niet zijn gehonoreerd. Het geeft daarmee voor het SMF ook antwoord op de motie 1716.19 van de leden Ernsting, Vroege, Boutkan en N.T. Bakker¹, waarin de raad vraagt om inzichtelijke totaaloverzichten van lopende, toegewezen en (voorlopig) niet toegewezen projecten in de openbare ruimte. Voor Stadsbehoud wordt dit overzicht meegenomen in de najaarsrapportage die later dit jaar zal worden gepubliceerd. De rapportage Stadsverbetering gaat in op programma's, projecten en producten die de komende vier jaar zijn opgenomen in de programmering van het SMF. Het doel is om de rapportage de komende jaren door te ontwikkelen tot een integraal overzicht van alle activiteiten en investeringen in de verkeer- en vervoerssystemen en openbare ruimte. Het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) binnen het Rijk is daarbij het referentiekader.

Volgend bestedingsvoorstel SMF bij Voorjaarsnota

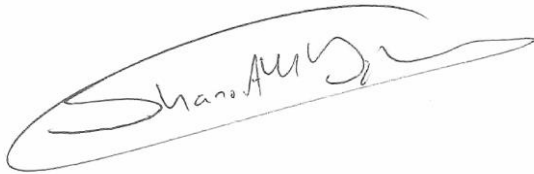
Bij de Voorjaarsnota 2021 zal het bestedingsvoorstel SMF opnieuw worden geactualiseerd voor de periode 2021-2025. De vrije ruimte in het SMF voor nieuwe projecten zal opnieuw beperkt zijn, terwijl de opgaven om onze stad ook voor de toekomst aantrekkelijk en leefbaar te houden onverminderd groot zijn. Het gaat dan om de gebiedsgerichte aanpak van knelpunten in de

---

¹ Motie inzake de Begroting 2020 (Meerjarig volgen projecten, aanvragen en prioriteiten Stedelijk Mobiliteitsfonds en programma Stadsbehoud) GRAAG LINK INVOEGEN

stadsdelen, het aanpassen van de verkeer- en vervoersystemen en openbare ruimte op de groei van de stad en de stedelijke opgaven voor leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid via programma's en projecten. Ik verwacht dat dan opnieuw moeilijke keuzes nodig zijn binnen het SMF.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sharon A.M. Dijkma', enclosed within a large, loopy oval shape.

Sharon A.M. Dijkma
Wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit